

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Bekir Bozdağ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Alican ÖNLÜ
Tunceli Milletvekili

Van Barosu, Özgürlük İçin Hukukçular Derneği Van Şubesi ve Van Tuhayder'in farklı tarihlerde, farklı hapisanelerde mahpuslarla görüşmeler gerçekleştirmiş ve gerçekleştirilen görüşmeler sonucunda tespit edilen hak ihlallerini raporlaştırmışlardır. 30 Mayıs 2022 tarihli Karadeniz Bölge Hapishaneleri Hak İhlalleri Raporunda Erzurum Oltu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmakta olan S.K ve D.B mahpusla gerçekleştirilen görüşmelerde, Naci Acar adlı mahpusun sara hastası olduğu ve dönem dönem atak geçirdiği, Sevgi İlboğa adlı mahpusun koşullu salıverilme tarihi geçmesine rağmen 6 aydan bu yana tahliye edilmediği, Gözlem kuruluna çıkıldığında "Abdullah ÖCALAN senin için ne ifade ediyor, PKK terör örgütü mü, neden siyasi koşutta kalıyorsun vb." soyut sorular sorularak tahliyesinin uzatıldığı, mahpusların hastane sevklerinin geciktirildiği, hastane sevkleri olduğunda kelepçeli tedavi dayatıldığı için mahpusların kelepçeli tedaviyi kabul etmediği ve tedavi edilmeden geri hapisaneye gönderildikleri belirtilmektedir. Yine mahpuslarla gerçekleştirilen görüşmelerde, cezaevi idaresi tarafından verilen "Cumhuriyet" vb. gazetelerin köşe yazılarının gazeteden kesilerek alınmasının dahi disiplin soruşturmasına konu edildiği, keyfi şekillerde çokça mahpuslara hücre cezaları verildiği, cezaevi koşullarında kişi başı kitap kotası bulunduğu, kadınlar koşullarında kişi başı en fazla 7 kitap, erkekler koşullarında ise 8 kitap bulundurmaya izin verildiği, Kürtçe yazılan mektupların mahpuslara verilmediği, gerekçesinin Kürtçe tercüman bulunmamasının gösterildiği, "Yeni yaşam" vb muhalif gazetelerin mahpuslara verilmediği ve gerekçesinin açıklanmadığı, sosyal aktivitelere izin verilmediği, atölye vb öğretici kurs taleplerinin ise eğitmenler olmadığı gerekçesi ile reddedildiği belirtilmektedir. Ayrıca avukatlarla görüşmeye katılan mahpuslar, yemeklerin yenmeyecek derecede kötü olduğu bu nedenle mahpusların çoğu zaman kahvaltılık ile beslendikleri, ilkbahar ve sonbahar dönemlerinde sıcak suların akmadığı ve bundan dolayı mahpusların soğuk su ile duş almak durumunda kaldıkları aktarmışlardır.

Bu bağlamda;

1. Erzurum Oltu T Tipi Kapalı Cezaevinde yaşanan hak ihlallerinin araştırılması adına bakanlık olarak bir soruşturma başlatacak mısınız?
2. Erzurum Oltu T Tipi Kapalı Cezaevinde kalmakta olan Sevgi İlboğa adlı mahpusun koşullu salıverilme tarihi geçmesine rağmen 6 aydan bu yana tahliye edilmediği gözlem kuruluna çıkarıldığında "Abdullah ÖCALAN senin için ne ifade ediyor, PKK terör örgütü mü, neden siyasi koşutta kalıyorsun vb." soyut sorular sorularak tahliyesinin uzatıldığı doğru mudur? Tahliye uzatma kararı hangi hukuki gerekçeye göre alınmıştır?

3. Erzurum Oltu T Tipi Kapalı Cezaevinde mahpusların hastane sevklerinin geciktirildiği, hastane sevkleri olduğunda kelepçeli tedavi dayatıldığı için mahpusların kelepçeli tedaviyi kabul etmediği ve tedavi edilmeden geri hapishaneye gönderildikleri doğru mudur? Bu uygulama mahpusların sağlık hakkının ihlali değil midir?
4. Hapishane koşullarında hastaneye sevk işlemlerinin yapılmaması, yapılmasına onur kırıcı uygulamalar (ağız içi araması, kelepçeli muayene vb) ile engel olunması da yaşam hakkının kapsamında bulunan sağlık hakkına erişimin açık ihlali değil midir? Ulusal ve uluslararası sözleşmelere göre mahpusların sağlık hakkını engelleyen cezaevi personeli hakkında işlem başlatacak mısınız?
5. Raporda cezaevi idaresi tarafından verilen gazetelerin köşe yazılarının kesilerek alınmasının disiplin soruşturmasına konu edildiği ve mahpuslara hücre cezası verildiği doğru mudur? Gazetelerin köşe yazılarını kesmek hangi kanuna göre suç sayılmaktadır?
6. Cezaevi idareleri kendi başlarına suç mu belirlemektedir?
7. Cezaevinde koşullarda kitap kotası uygulanmasının gerekçesi nedir? Cezaevi idareleri kitaplardan neden bu kadar korkmaktadır?
8. Kürtçe yazılan mektuplar neden mahpuslara verilmemektedir? Kürtçe tercüman bulundurmamak cezaevi idaresinin görevleri arasında değil midir?
9. Cezaevlerinde giderek artan ve sistematik bir şekilde yürütülen işkence, kötü muamele ve hak ihlallerinin tespiti noktasında ve işlenen suçların cezalandırılması noktasında herhangi bir çalışmanız var mıdır?
10. “Yeni yaşam” vb muhalif gazetelerin mahpuslara verilmediği ve gerekçesinin açıklanmadığı, sosyal aktivitelere izin verilmediği, atölye vb öğretici kurs taleplerinin ise eğitmenler olmadığı gerekçesi ile reddedildiği doğru mudur? Kürtçe yazılan ya da Kürtçe gönderilen mektupların verilmemesi veya çeviri sebebiyle aylarca mahpuslara verilmemesi de haberleşme özgürlüğünün ihlali değil midir? Haberleşme özgürlüğünü ihlal eden kişi ve kurumlar hakkında bir işlem başlatacak mısınız?